HODNOCENÍ ROKU 2020 A VÝHLED 2021 A DALŠÍ- P60

Doc. Lubomír Pána, zakladatel a bývalý rektor Vysoké školy Evropských a regionálních studií

Eldariel - Czech elves database

Rok 2020 je u konce a většina lidí ho díky pandemii rozhodně nepovažuje za vydařený. Jak vy byste ho stručně zhodnotil?

Na rok 2020 budou lidé nahlížet rozporuplně. Pro jedny byl plný omezení svobod a bezstarostného života. Pro jiné přinesl poznání, že je možné se obejít bez řady vymožeností, jako jsou zahraniční dovolené, flámování v barech a na diskotékách, a naopak poznávat vlastní zemi, více se věnovat rodině, dětem a vnímat více své okolí, sousedy a své spoluobčany.

Když se podíváme na českou politickou scénu, v čem naši politici obstáli a v čem naopak selhali? A to jak vládní, tak opoziční? Jak tento rok zvládli?

Je to smutný pohled, ale nejen u nás, ale i v dalších zemích. Nutné je si přiznat, že nastala jedinečná situace, kdy bylo obtížné předjímat, jaký bude vývoj a co vlastně covid-19 představuje. Vláda na jaře situaci zvládla a naše země byla v tomto směru vnímána jako příklad. Negativní roli naopak sehrála opozice, která veškerá rozhodnutí a opatření vlády negovala a dohnala ji k rozvolnění opatření a vypuknutí druhé vlny nákazy, a tím i zhoršení epidemické situace. Opozice by se v takovéto situaci měla chovat konstruktivně, ale vystupování pánů Bartoše, Fialy, Rakušana, Jurečky považuji za politický hyenismus. Těmto pseudopolitikům nejde o lid této země, ale o vlastní kariéru a moc. Selhali, jak je vždy typické pro liberalismus – předhánění se v podbízivosti voličům, eventuálně populismu, aby udrželi, případně získali větší politickou moc.

Premiérovi bych si dovolil vytknout přílišnou slušnost a to, že podlehl tlaku těchto lidí a že zmírnil opatření dříve, než bylo vhodné. To, že pan Babiš nemá šťastnou ruku ve volbě vhodných spolupracovníků, potvrdil i v této situaci.

A co česká média? Jak letos hodnotit jejich práci především v tom, jakým způsobem o koronaviru informovala?

Česká mainstreamová média jsou kapitolou sama pro sebe. V čele s Českou televizí jen šířila strach a paniku mezi občany země a, i když už dávno ztratila důvěru, nenašla v sobě ani v této složité době zbytky novinářské etiky. Snahy vlády prostřednictvím těchto médií dnes cokoliv vysvětlovat či prosazovat, budou asi zbytečné.

Obecně lze říci, že média jako vždy prokázala důkladnou neznalost věci, zastírala skutečnou podstatu dění, žonglovala se slovy a naučenými, stále se opakujícími literárními výrazy, podbízela se čtenářům i posluchačům a projevovala politickou korektnost ke svým chlebodárcům.

Pro koho byl tento rok podle vás nejtěžší? Byli to rodiče, kterým zůstaly děti doma na online výuce, samoživitelky, umělci nebo provozovatelé hotelů, hospod a restaurací?

Každá ze skupin obyvatel, kterou v otázce zmiňujete, situaci vnímala svým způsobem a pro každou z nich byla svým způsobem složitá. Nejvíce však všude slyšíme o problémech umělců a majitelů hospod a restaurací.

Umělcům v sympatiích národa vrazily nůž do zad hloupé a nevkusné nářky pana Hrušínského a dalších „uměleckých veličin" zvyklých žít z grantů a nejrůznějších dotací. Jejich prezentování se v bulvárech svými luxusními dovolenými a honosnými sídly a následné nářky jen svědčí o jejich finanční negramotnosti a rozhodně jim mnoho sympatií v očích lidí zvyklých žít od výplaty k výplatě nepřidaly.

Nářky hospodských a majitelů restaurací se mají následovně. Pokud měli vlastní zaměstnance a řádně platili veškeré odvody a daně, jsou schopni i s výdejovými okénky situaci přečkávat a platit svým zaměstnancům alespoň 90 % mzdy. Pokud ale pracovníky zaměstnávají tak, že jim větší část výdělku vyplácejí „na dlaň", nemohou dosáhnout na podpůrné programy vlády, musí lidi propouštět a nařkají a kritizují vládu.

Nejtěžší tento rok z výše jmenovaných skupin byl pro samoživitelky. Ty mají nejméně šancí se postarat o malé děti a zároveň pracovat. Dávky pro tuto skupinu jsou více než směšné. Ostatní skupiny mohou změnit obor či směr výdělku. Ale matka samoživitelka, pokud nemá hlídání, a většinou si jej z malého platu nemůže dovolit, nemůže nechat malé děti doma a jít pracovat (až na matky samoživitelky, které mohou pracovat z domova).

Z vlastní zkušenosti, jak moc lidi změnila pandemie? Máte pocit, že mají, alespoň někteří, jiný přístup k životu, k práci, penězům, hodnotám, vztahům?

Eldaniel - Czech elves database

Myslím, že někteří lidé, zejména část generace nad 40 let si životní hodnoty a priority začala uvědomovat a někteří si je i přestavěli. Generace nad 60 let si jen více než dříve uvědomuje, že důležité je zdraví a jsou vděčni, že žijí v zemi s tak vysokou úrovní zdravotní péče, kterou nám některé okolní země mohou závidět.

Bohužel, je mnoho mladých lidí, kteří se mylně domnívají, že se jich nic z toho netýká a zajímá je jen užívání života bez problémů, překážek a omezení a jakékoliv zodpovědnosti.. Neuvědomují si, že svým nezodpovědným chováním ubližují svým rodičům a prarodičům a ve svém důsledku i sami sobě. Duševní prázdnota je snad to nejhorší, co člověka může potkat.

Zde se musím zmínit o Pirátské straně, která programově mladé lidi štve proti starší generaci a důchodcům. Neúcta těchto lidí vůči pamětníkům, národní historii a vlastenectví je varující.

Zažili jsme demonstrace proti covidovým opatřením a výzvy k jejich nedodržování. Na druhou stranu byli k mlčení důrazně vyzýváni ti, kteří měli na řešení covidové krize jiný názor. Vzpomínáte si na nějaké, jakékoliv výroky, které dle vás v naší zemi letos opravdu neměly padnout?

Vynořilo se takové množství epidemiologů a vakcinologů, jako máme v českých hospodách odborníků na fotbal a hokej. Někteří pronášeli názory hraničící s trestným činem šíření poplašné zprávy. Vyjadřovali se i lidé s naprosto odlišným medicínským zaměřením. Máme možnost se svobodně vyjádřit, ale tato svoboda neznamená, že si kdokoliv může naprosto nezodpovědně povídat, co ho napadne.

Výroky vyřčené na demonstracích byly vesměs projevem schizofrenie jejich autorů, dokladem o katastrofickém stavu v nevychovanosti či nevzdělanosti (možná „nevyšlepovanosti“) jejich tvůrců. Asi bych použil Bakuninův příměr: „Konečný cíl není ničím, hnutí je vším“. Demonstrovat bychom měli tehdy, když budeme mít jinou alternativu v řešení krize. A hlavně by demonstranti měli být schopni vyargumentovat problematiku, což u současných demonstrantů chybělo.

Proti Andreji Babišovi se formují dva opoziční bloky – Piráti a STAN na jedné straně, dále ODS/TOP 09/KDU-ČSL. Kdo má podle vás šanci? A co ještě Babiš udělá, aby nakonec byl premiérem i po příštím roce? Nebo startovní pole pro parlamentní volby není uzavřené a někdo ještě přijde?

Jak jsem již dříve řekl. Pan Babiš se chová k opozici až příliš slušně. Počínaje Piráty, přes STAN a ODS se jedná o bandu mocichtivých, kterou vedou podprůměrní lidé bez politických schopností a vize. Lidovce a topkaře nezmiňuji, ti svým jednáním již dávno ztratili sympatie i těch voličů, kterým dlouho trvalo, než prohlédli. Asi chcete, abych zhodnotil šance nedostudovaného

Elbariel - Czech elves database

pana Mináře s jeho hnutím PRO. Někdo asi do tohoto projektu vrazil nějakou tu zlatku, tedy euro, ale myslím si, že tento člověk nemá schopnosti řídit ani vesnickou buňku čehokoliv, natož nějaké hnutí. Program Čapí hnízdo a Antibabiš a Antizeman je už hodně vyčpělý.

ANO v čele s panem Babišem nemusí udělat pro úspěch ve volbách nic velkolepého. Volič, když se podívá na to panoptikum stran, tak zjistí, že ANO sice není optimální volba, ale nic lepšího se momentálně nenabízí a Babiš s ANO získá 35 % hlasů. A pokud si najde vhodného koaličního partnera, výše zmínění vlastizrádní politici nemají ve volbách šanci uspět.

Nikdo přesně neví, jak covid vznikl. Ale dopadl na celý svět. Jak moc letos relativně posílila Čína a jak relativně oslabil Západ? Nebo to tak nebylo? Jak nakonec bude rok 2020 vnímán z hlediska geopolitických změn? Co se ukázalo na Západě, co se ukázalo v Číně a Asii obecně, pokud jde o covid?

Ono se tuší, kde se vzal, jen to oficiálně nikdo nahlas neřekne. Ale nazývat covid-19 jako čínský virus mi přijde trapné.

Čína samozřejmě posílila. Drastická opatření pomohla zemi situaci zvládnout, zatímco Západ se potýká s covidem-19, čínská ekonomika roste. Nejistá povolební situace v USA a nesmyslné sankce proti komukoliv, kdo nejedná podle amerických not, posiluje Rusko a další země.

Delší dobu je zřejmé, že hegemonie USA je minulostí, země BRICS (Brazílie, Rusko, Indie, Čína, Jižní Afrika) vykazují naprosto jiná tempa růstu HDP než v případě USA a EU. Můžeme analyzovat, jak se změnil světový řád během tohoto roku. Ty změny jsou ale hlubší a dlouhodobější. Koronavirus není jejich příčinou, jen takovýto vývoj dramaticky urychluje. Až pandemie skončí, a můžeme jen hádat, zda to bude za pár měsíců nebo za několik let, svět bude jiný, než jaký dnes známe.

Nezmění se jen geopolitické uspořádání světa, změní lidská společnost jako taková. Promění se životní styl lidí i jejich myšlení, hodnotový systém. Za zásadní považuji významné utlumení konzumu a návrat k dlouhodobě udržitelné ekonomice postavené na regionální produkci a spotřebě zboží. Omezí se cestovaní i dalekosáhlý transport zboží okolo světa.

Z mocností budou dominantní ty, které jsou na takovýto nový stav věcí připraveny. A to rozhodně nejsou USA ani země západní Evropy. Mnohem spíše sehrají rozhodující roli v novém světě Čína a Rusko. Ve skutečnosti vzroste i důležitost tradičních regionálních mocností, které byly doposud zastíněny jediným centrem unipolárního světa.

Elearier - Czech elves - database

Neměli bychom opomenout roli Turecka na Blízkém východě, ale i středním a jižním Balkánu. Jaká tato role bude, ukáže až budoucí vývoj.

Naším úkolem je pochopit tento složitý proces, kterým prochází celý svět a udělat vše proto, abychom ubránili naši zemi a vrátili zpět to, co jsme ztratili – své národní hospodářství, svou suverenitu a ideovou svébytnost.

Propad příjmů a tlak na změnu životního stylu je realita. Někteří analytici tvrdí, že až příští rok covid odezní, lidé budou mít méně peněz na cestování – místo do Thajska budou jezdit k „Mácháči“.. Mladá generace se bude muset uskromnit a život s preferencí zážitků a potěšení, který vede, bude narušen. Lidé v městech, kteří si „nabalili“ hypotéky a leasingy, budou otřeseni, naopak venkov s komunitnějším, solidárnějším a skromnějším způsobem života přežije rok 2021 lépe. Je to podle vás správný pohled? Jaký bude pro nás příští rok?

Snížení ekonomického standardu nepostihne všechny sociální skupiny. Státní zaměstnanci, řemeslníci a drobní podnikatelé budou na dovolené jezdit stejně, jak byli zvyklí, na Mácháč, na Šumava, do Řecka apod. Majitelé luxusních restaurací, hotelů a penzionů si na dovolené dvakrát ročně na Maledivy či na Bora-Bora nezajedou.

Bude to ale asi škola pro mladší generaci zaměstnanou v bankách a velkých korporacích, kde nebudou roční bonusy, uskrovní se, i zaměstnanecké benefity budou jiné. Ke splácení hypoték, drahých leasingů budou jistě vstřícní i věřitelé, protože jim nic jiného nezbude. A venkov? Ano, bude žít tak, jak žije. Starosti lidí ve velkých městech zůstanou mimo něj.

Vzhledem k tomu, že jsme – jako všechny ostatní – třídní společnost, stát poslouží podnikatelům tím, že vyprázdní státní pokladnu dávkám pro ně, což odnese pracující „lid“ v podobě prudkého nárůstu cen, zmrazení platů a dalšími konsekvencemi, vyhrotí se vztahy mezi populisty a konzervativci apod.

Proměna našeho životního stylu je bezpochyby nevyhnutelná. Naučíme se žít skromně a jinak než dnes. Pro mnoho lidí bude taková změna těžká. Kdo ale začne hledat skutečné lidské hodnoty a začne žít uvědomělým životem, přizpůsobí se mnohem snáze. Je třeba přestat myslet na sebe a začít myslet na naši vlast. Musíme do nové doby vkročit připravení a odhodlaní společně zachovat naše národní hodnoty a šťastnou budoucnost pro naše děti.

Elgariel - Czech elves database